

Παρέμβαση Υπουργού Εξωτερικών, Νίκου Δένδια στη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη της ομάδας χωρών MED 7 (03.03.2021)

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την πορτογαλική προεδρία της ΕΕ για τη διοργάνωση αυτής της Διάσκεψης.

Δεδομένων των τρεχουσών εξελίξεων στην περιοχή, η δυναμική που δημιουργεί η φετινή Σύνοδος Κορυφής της ομάδας χωρών MED 7 ενέχει ιδιαίτερη σημασία.

Όπως αποτυπώνεται στην Παγκόσμια Στρατηγική της ΕΕ, η σταθερότητα και η ασφάλεια μπορούν να επιτευχθούν μέσω της αντιμετώπισης των γενεσιουργών αιτιών και της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των εταίρων μας.

Η ΕΕ πρέπει να αναλάβει τον ρόλο που της αξίζει ως αξιόπιστος πάροχος ασφάλειας.

Αυτό θα το επιτύχει αξιοποιώντας την μεγάλη ποικιλία εργαλείων και μέσων που έχει στη διάθεσή της και ενισχύοντας το παγκόσμιο αποτύπωμά της.

Ο στόχος πρέπει να είναι η υπεράσπιση των συμφερόντων της ΕΕ και η διασφάλιση των θεμελιωδών αξιών και αρχών μας.

Αυτό είναι ο σκοπός προώθησης, ελπίζουμε στις αρχές του επόμενου έτους, της Στρατηγικής Πυξίδας.

Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά σε αυτές τις προσπάθειες, φιλοδοξώντας να συμβάλει στην αύξηση της ικανότητας της ΕΕ για την ανάληψη αυτόνομων δράσεων.

Η Επιχείρηση ΕΙΡΗΝΗ της Ναυτικής Δύναμης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Μεσόγειο (EUNAVFOR MED IRINI) αποτελεί ένα αντιπροσωπευτικό παράδειγμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε μπορεί να είναι κοινές, αλλά δεν είναι πάντα παραδοσιακές. Εξ αυτών θα μνημονεύσω τις ακόλουθες:

- Τρομοκρατία και βίαιος εξτρεμισμός
- Διεθνές οργανωμένο έγκλημα, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων
- Διαχείριση συνόρων και θαλάσσια ασφάλεια
- Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς και υποβάθμιση του περιβάλλοντος

Επιπλέον, θα υπογραμμίσω τις υβριδικές απειλές, όπως αυτές εκδηλώνονται από κρατικούς και μη δρώντες.

Έχουμε συχνά βρεθεί αντιμέτωποι με τέτοιου είδους προκλήσεις στην Μεσογειακή γειτονία μας. Οι προκλήσεις μπορούν να λάβουν τη μορφή:

- Ανατρεπτικών τεχνολογιών και κακόβουλων δραστηριοτήτων στον κυβερνοχώρο,
- Παραπληροφόρησης
- Εργαλειοποίησης των μεταναστευτικών πιέσεων για πολιτικούς λόγους

Κατά τη διάρκεια του μεγαλύτερου μέρους του 2020, ήρθαμε αντιμέτωποι με αποσταθεροποιητικές εντάσεις στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Αυτές οι εντάσεις προκλήθηκαν από την επικίνδυνη κλιμάκωση της παράνομης και προκλητικής συμπεριφοράς της Τουρκίας κατά της Ελλάδας και της Κύπρου.

Επιτέλους επήλθε μερική αποκλιμάκωση λόγω της μη επίτευξης απτών αποτελεσμάτων στο πεδίο από αυτή την επίδειξη δύναμης και υπό την πίεση των αμερικανικών κυρώσεων και των Αποφάσεων το Συμβουλίου της ΕΕ.

Πολλή συζήτηση γίνεται σήμερα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των μέτρων και της θετικής ατζέντας με τους επονομαζόμενους «στρατηγικούς εταίρους» της ΕΕ.

Μια θετική ατζέντα θα είναι εφικτή μόνο εάν η Τουρκία επιδείξει με συνέπεια την εποικοδομητική της στάση στην περιοχή, σεβόμενη το διεθνές δίκαιο και τα κριτήρια της ΕΕ.

Αυτό όμως δεν έχει συμβεί ακόμη.

Ως εκ τούτου, είναι ζωτικής σημασίας να παραμείνει στο τραπέζι μια συγκεκριμένη δέσμη στοχευμένων, τομεακών μέτρων, τα οποία θα είναι έτοιμα να επιβληθούν, ως μόνιμο εργαλείο αποτροπής της παράνομης και προκλητικής συμπεριφοράς.

Επιτρέψτε μου να επαναλάβω ότι, προκειμένου να επιτευχθεί η ασφάλεια, η σταθερότητα και η συνεργασία στην περιοχή της Μεσογείου και πέραν αυτής, το Κυπριακό πρέπει να επιλυθεί το συντομότερο δυνατόν.

Ελπίζουμε ότι η πρωτοβουλία που ελήφθη από τον Γενικό Γραμματέα των ΗΕ για τη διοργάνωση μιας συνάντησης 5+1 θα συμβάλει στην επανάληψη διαπραγματεύσεων προσανατολισμένων σε αποτελέσματα.

Παρά τις προκλήσεις, η Κύπρος μαζί με την Ελλάδα αποτελούν ένα ενεργό μέρος των τριμερών μηχανισμών συνεργασίας στη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Οι εν λόγω μηχανισμοί προωθούν μια θετική ατζέντα, ενώ συνεχώς εξελίσσονται και επεκτείνονται σε επίπεδο θεματολογίας και οργανωτικής δομής.

Αυτοί οι μηχανισμοί δεν στρέφονται εναντίον οποιασδήποτε χώρας. Είναι ανοικτοί σε όλες τις χώρες της περιοχής.

Μοναδική προϋπόθεση είναι ο αυτονόητος σεβασμός του διεθνούς δικαίου.

Σε αυτό πνεύμα έλαβε χώρα στην Αθήνα¹, το «Φόρουμ Φιλίας» με τη συμμετοχή επτά χωρών.

Στόχος του είναι να ενεργήσει ως γέφυρα μεταξύ της Μεσογείου, της Μέσης Ανατολής και του Κόλπου.

Αναφορικά με την κατάσταση στη Λιβύη, πιστεύουμε ακράδαντα ότι βασική προϋπόθεση για μια βιώσιμη λύση στη λιβυκή κρίση είναι η αποχώρηση όλων των ξένων δυνάμεων και ο τερματισμός οποιασδήποτε ξένης παρέμβασης.

Ανακοινώσαμε την απόφασή μας για την επαναλειτουργία της Πρεσβείας μας στην Τρίπολη καθώς και για το άνοιγμα Γενικού Προξενείου στη Βεγγάζη.

Η κατάσταση στη Συρία είναι ένα ζήτημα που εγείρει σοβαρή ανησυχία.

---

¹ 11^η Φεβρουαρίου, 2021

Η διαιώνιση της παραμονής των ξένων στρατιωτικών δυνάμεων καθώς και της παρουσίας τρομοκρατικών ομάδων, αποτελούν τροχοπέδη για οποιαδήποτε δυνατότητα επίτευξης πραγματικής προόδου.

Η ΕΕ πρέπει να παραμείνει αμετακίνητη στη στάση της υπέρ μιας πολιτικής λύσης που θα διασφαλίζει την ενότητα και την κυριαρχία της Συρίας και θα εγγυάται την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων.

Η κατάσταση στη Μέση Ανατολή είναι αναμφίβολα πολύ σημαντική για τη γειτονία μας.

Οι «Συμφωνίες του Αβραάμ» έχουν αλλάξει τη γεωστρατηγική προοπτική της περιοχής.

Έθεσαν τις βάσεις για μια σημαντική ευκαιρία αναβίωσης της επί μακρόν παγωμένης ειρηνευτικής διαδικασίας στη Μέση Ανατολή.

Η μετανάστευση παραμένει μια διεθνή στρατηγική πρόκληση για όλες τις χώρες, είτε πρόκειται για τη χώρα προέλευσης, είτε διέλευσης είτε για τη χώρα προορισμού.

Η μαζική μετανάστευση δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως υβριδική απειλή ή ως μέσο εκβιασμού για την άσκηση πολιτικής επιρροής.

Η προστασία των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ από την γενικά ασταθή κατάσταση των μεταναστευτικών οδών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη διασφάλιση της ασφάλειας και της σταθερότητας.

Σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η Ελλάδα έχει ως στόχο να σταματήσει σταδιακά τη λειτουργία όλων των σταθμών παραγωγής ενέργειας που χρησιμοποιούν λιγνίτη έως το 2028, αυξάνοντας τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες στον τομέα της κυκλικής οικονομίας.

Ειδικότερα, στους τομείς που αφορούν τις καινοτόμες τεχνολογίες και τη διασύνδεση υποδομών, με τη συνεργασία επίσης στους τομείς πολιτικής προστασίας και ψηφιοποίησης.

Η πανδημία προσέφερε τη δυνατότητα να επαναξιολογήσουμε και να ανανεώσουμε τους δεσμούς μας με τους Νότιους Γείτονές μας.

Η νέα ατζέντα για τη Μεσόγειο επιβεβαιώνει τη σημασία που αποδίδουμε στη Νότια Γειτονία μας.

Η ανανεωμένη Στρατηγική αξιοποιεί όλη την εργαλειοθήκη της ΕΕ και προτείνει την συνένωση δυνάμεων για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και την επιτάχυνση της διττής μετάβασης στην πράσινη οικονομία και την ψηφιοποίηση.

Η Ελλάδα αποδίδει ιδιαίτερη σημασία σε αυτό το εγχείρημα και έχει αναλάβει τη δέσμευση να εφαρμόσει τη νέα Ατζέντα για τη Μεσόγειο καθώς και το Οικονομικό και Επενδυτικό της Σχέδιο.

Υπό το φως των παραπάνω, πιστεύουμε ότι είναι σημαντικό να διοργανώσουμε τη Σύνοδο Κορυφής των χωρών MED7 2021 στην Κρήτη, διαρθρώνοντας την γύρω από δύο άξονες:

Πρώτον, Ασφάλεια και Δεύτερον, Ανάπτυξη/Βιωσιμότητα, με σκοπό να αξιοποιήσουμε τις προσδοκίες μας για έναν δυναμικό ρόλο της ΕΕ στην περιοχή της Μεσογείου.

Η Ελλάδα βρίσκεται σε μια μοναδική θέση που της επιτρέπει να συνδυάζει τα 40 χρόνια συμμετοχής της στην ΕΕ με τη βαθειά γνώση των αναγκών και των φιλοδοξιών των λαών της περιοχής.

Έχουμε από κοινού ευθύνες για τη Μεσογειακή Πολιτική της ΕΕ καθώς είμαστε οι πρώτοι που πλήττονται από τις συνέπειες της αποσταθεροποίησης της περιοχής. Σας ευχαριστώ.